



## ยุทธศาสตร์และแผนงาน สภาประชาสังคมชายแดนใต้ พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2561

### 1. ภูมิหลัง

สภาประชาสังคมชายแดนใต้ เกิดขึ้นตามมติของที่ประชุมนักพัฒนาอาวุโสและนักกิจกรรมเพื่อสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องการให้จัดตั้งองค์กรสภาประชาสังคมชายแดนใต้ เพื่อเป็นองค์กรประสานงานกลางของเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม ที่ดำเนินกิจกรรมพัฒนาสังคมอย่างถาวรขึ้นในพื้นที่ชายแดนใต้ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2554

### 2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กรภาคประชาชน/ภาคประชาสังคม
2. เพื่อร่วมกำหนดทิศทางการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เกิดสันติภาพอย่างยั่งยืน
3. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสาน และสนับสนุนระหว่างองค์กรที่ทำงานเพื่อสังคม
4. เพื่อสร้างพื้นที่กลางแก่ทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างสันติภาพ

### 3. การวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง

เวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในส่วนของแกนนำสมาชิกสภาประชาสังคมชายแดนใต้ ที่ผ่านมาได้มีการวิเคราะห์ ถึงจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก) ในการทำงานของสภาประชาสังคมที่ผ่านการวางทิศทางต่อไปในอนาคต ซึ่งจะมีการกำหนดยุทธศาสตร์ของสภาฯ ชุดใหม่ ในปี 2559 นี้ จุดแข็งของสภาฯ ในการทำงานที่ผ่านมาก็คือ เป็นพื้นที่ที่สมาชิกและเครือข่ายสามารถที่จะหยิบยกประเด็นมาพูดคุยได้ทุกเรื่อง มีความหลากหลายของสมาชิกสูง ทำให้บทบาทของสภาฯ ได้รับการยอมรับที่เป็นทางการ สามารถที่จะทำงานเชื่อมต่อกับภาคประชาสังคมได้จริง อีกทั้งที่ผ่านสภาฯ มีความโดดเด่นในการขับเคลื่อนประเด็นกระบวนการสันติภาพและกระจายอำนาจ ส่วน จุดอ่อนของสภาฯ คือ การกำหนดยุทธศาสตร์ที่ผ่านมากว้างเกินไป ไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ทุกอย่าง มีสมาชิกยังน้อยและยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังขาดคนรุ่นใหม่เข้าร่วมทำงานในฐานะสมาชิกสภาฯ และทำงานยังเป็นลักษณะตั้งรับขาดการสื่อสารต่อสังคมภายนอกทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ นอกจากนี้ยังมี อุปสรรคบางอย่างที่อาจต้องคำนึงในการกำหนดยุทธศาสตร์หรือทิศทางการทำงานในอนาคต คือ ภายใต้อำนาจของการอยู่ภายใต้รัฐบาลทหาร อาจทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงาน เนื่องจากช่องทางกฎหมายบางอย่างที่

จำกัดการทำงาน และการที่องค์กรภาคประชาสังคมบางส่วนนั้นได้รับการจัดตั้งโดยฝ่ายรัฐอาจทำให้ความเป็นอิสระในการทำงานของภาคประชาสังคมหายไป

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางอุปสรรคก็ยังมีโอกาสที่เมื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับ จุดแข็งก็จะเห็น โอกาสในการทำงานของภาคประชาสังคมมากขึ้นคือ การที่มีองค์กรภายในและภายนอกหนุนเสริมประเด็นสันติภาพมากขึ้น อีกทั้งโอกาสที่เกิดจากนโยบาย สภาความมั่นคงแห่งชาติ สมช. ปี 2555 – 2557 ว่าด้วยเรื่อง การบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 230/2557 ว่าด้วย “การจัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข จังหวัดชายแดนใต้” ที่เอื้อให้เกิดการพูดคุยสันติภาพ การมีช่องทางสื่อสาร โดยเฉพาะ **social media** และบรรยากาศของการเปิดประชาคมอาเซียน ก็เป็นโอกาสที่สภาฯจะได้ทำงานเชื่อมต่อทั้งในด้านการดำเนินโครงการและองค์ความรู้จากประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น ซึ่งจากการวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกสามารถที่จะกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของสภาฯได้ดังนี้

**เป้าหมาย :** สังคมที่เป็นธรรมและมีสันติภาพที่ยั่งยืนสำหรับทุกคน

**วิสัยทัศน์ :** เป็นองค์กรสานพลังพัฒนากระบวนการสันติภาพแบบมีส่วนร่วมที่ได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

**พันธกิจ :**

1. สานพลังภาคีเครือข่าย ร่วมสร้างสรรค์และหนุนเสริมกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้
2. พัฒนาคุณภาพกระบวนการขับเคลื่อนสันติภาพแบบมีส่วนร่วมทุกระดับ และสนับสนุนการสร้างสันติภาพ
3. สร้างและขับเคลื่อนองค์ความรู้ว่าด้วยกระบวนการสันติภาพแบบมีส่วนร่วมและเผยแพร่ทั้งในและสากล

**วัตถุประสงค์ :**

1. การขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพแบบมีส่วนร่วมที่ได้รับตอบรับและนำไปใช้อย่างกว้างขวางทั้งในระดับพื้นที่และระดับชาติ
2. ภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพ มีขีดความสามารถในการพัฒนาและขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพแบบมีส่วนร่วม ที่ทุกภาคส่วนเป็นเจ้าของ นำไปสู่การสร้างการสร้างสรรค์สันติภาพที่พึงประสงค์
3. สภาประชาสังคมชายแดนใต้ได้รับการยอมรับ เชื่อถือจากภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคท้องถิ่นและภาคประชาชน ในการสร้างความรู้ ประสพการณ์ในการพัฒนาและขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพแบบมีส่วนร่วม

#### 4. ยุทธศาสตร์ 3 ประการ ประกอบด้วย

##### ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างพื้นที่กลางและผลักดันเชิงนโยบาย ( **Common Space and Advocacy** )

สร้าง/ขยายพื้นที่กลางให้กับภาคประชาชนที่มีความแตกต่าง หลากหลาย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพเพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอและผลักดันเชิงนโยบายด้วยความรู้แก่ทุกฝ่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมพลัง ( **Empowerment** ) เสริมพลัง สร้างความเข้มแข็งและอำนาจต่อรองให้กับภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในทุกมิติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขยายเครือข่าย ( **Networking** ) ขยายองค์กรสมาชิก/สมาชิกของสภาประชาสังคม

ชายแดนได้รวมทั้งขยายเครือข่ายองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศ

#### 5. ประเด็นการขับเคลื่อน ปี 2559 - 2561

1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง การขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพ และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย
2. การพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรภาคประชาสังคมในการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้
3. การเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ อาทิ หน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา หน่วยงานท้องถิ่น ท้องถิ่น และองค์กรทางศาสนา ในการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้
4. ขยายสมาชิกและจัดทำฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมที่ขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพ และงานพัฒนาอื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นปัจจุบัน

#### 6. การจัดการโครงการบริหาร

##### 6.1 ที่ปรึกษา

- |                     |                  |
|---------------------|------------------|
| 1. ผศ.ดร.ศรีสมภพ    | จิตรีภิรมย์ศรี   |
| 2. พล.ต.ต.จำรูญ     | เด่นอุดม         |
| 3. อาจารย์ประสิทธิ์ | เมฆสุวรรณ        |
| 4. นายพงษ์พันธ์     | ชัยเศรษฐสัมพันธ์ |
| 5. ผศ.ดร.ไพฑูริย์   | หะยีอ่าววัง      |
| 6. แพทย์หญิงเพชรดาว | โต๊ะมีนา         |

##### 6.2. คณะกรรมการบริหารสภาประชาสังคมชายแดนใต้

- |                     |          |           |
|---------------------|----------|-----------|
| 1. นายมุฮัมมัดอาบูบ | ปาทาน    | ประธาน    |
| 2. นายนายอัศวมันต์  | บินยูโซะ | รองประธาน |
| 3. นายรักชาติ       | สุวรรณ   | รองประธาน |

4. นางโซรยา	จามจรี	รองประธาน
5. นายมันโซร์	สาและ	รองประธาน
6. นายรอซี้ดี	เลิศอริยะพงษ์กุล	เลขาธิการ
7. นายขอซาลี	อาแว	รองเลขาธิการ
8. นางสาวพวงเพ็ญ	มณีสว่างวงศ์	เหรัญญิก
9. นายอับดุลการิม	อัสมะแอ	วิชาการ
10. นายอับดุลสุโก	ดินอะ	วิชาการ
11. นายแวมลี	แวมบูละ	วิชาการ
12. นายอิมรอน	ซาเหาะ	วิชาการและการสื่อสาร
13. ผศ.นุกูล	รัตนดากุล	ระดมทุน
14. นางสาวลม้าย	มานะการ	พัฒนาเครือข่าย
15. นางสาวมาเรียม	ชัยสันทนะ	พัฒนาเครือข่าย
16. นางสาวคณิงนิจ	มากชูชิต	พัฒนาเครือข่าย
17. นางซิติมาเรียม	บินเยาะ	เยียวยา

### 6.3. สมาชิกสภา

(1) นายมุฮัมมัดอายูบ	ปาทาน
(2) นายนายอัสวีมันต์	บินยูโซะ
(3) นายอิสกันดาร์	อึ้งทรัพย์
(4) ผศ.นุกูล	รัตนดากุล
(5) นางสาวมาเรียม	ชัยสันทนะ
(6) นายมันโซร์	สาและ
(7) นายวศิน	สาเมาะ
(8) นายสมชาย	กุลคีรีรัตนา
(9) นายอับดุลการิม	อัสมาแอ
(10) นายอับดุลสุโก	ดินอะ
(11) นางโซรยา	จามจรี
(12) นางกัลยา	เอี้ยวสกุล
(13) นายมุฮัมมัดอันวาร์	หะยีเต๊ะ
(14) นายแวมลี	แวมบูละ
(15) นายสมนึก	ระฆัง
(16) นายมุฮัมมัด	บิลหะยีอาบูบากา

(17) นายอัปเดตอชิซ	ตาเดอินทร์
(18) นายदनยา	สะแลแม
(19) นางซีตีมาเรียม	บินเย๊ะ
(20) นายรอซาลี	อาแว
(21) นายรักชาติ	สุวรรณ
(22) นายนครินทร์	สาและ
(23) นางเตะหาวอ	สาและ
(24) นางสาวบุษบา	ฉิมพลิกานนท์
(25) นายชานนท์	เจะหะมะ

#### 6.4 เจ้าหน้าที่

1. นางสาวชำซียะห์	อีแต	เจ้าหน้าที่ธุรการ
2. นางสาวสุรัตน์	เทียมเทศ	การเงิน/บัญชี

#### 7. องค์กรสมาชิกและผู้แทน

1. ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้	นายมุฮัมมัดอายุบ	ปาทาน
2. ประชาสังคมนราธิวาส	นายนายอัศว์มันต์	บินยูโซะ
3. มูลนิธิอิลาละหะหมัร	นายอิสกันดาร์	อํารงทรัพย์
4. ศูนย์ฟ้าใสเครือข่ายเยาวชนชนจังหวัดยะลา	นางสาวมาเรียม	ชัยสันทนะ
5. โครงการวิจัยพื้นที่ชุ่มน้ำ ม.อ.ปัตตานี	ผศ.นุกูล	รัตนดากุล
6. มูลนิธิวัฒนธรรมอิสลามภาคใต้	นายมันโซร์	สาและ
7. มูลนิธิบ้านเด็กกำพร้าปัญญาเลิศ	นายวศิน	สาเมาะ
8. ชมรมคัมภีร์และผู้บริโภคด้านฮาลาล	นายสมชาย	กุลคีรีรัตนา
9. สถาบันอิสลาม มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	นายอัตุลการ์ิม	อัสมาแอ
10. ศูนย์อัลกุรอานและภาษา	นายอัตุลสุโก	ดินอะ
11. เครือข่ายผู้หญิงภาคประชาสังคมเพื่อสันติภาพชายแดนใต้	นางโซรยา	จามจู้รี
12. ศูนย์ประสานงานสมัชชาสุขภาพจังหวัดปัตตานี	นางกัลยา	เอี้ยวสกุล
13. เครือข่ายสื่อภาคประชาสังคมชายแดนใต้	นายมุฮาหมัดอันวาร์	หะยีเต๊ะ
14. เครือข่ายชุมชนศรัทธา	นายแวรอหมลี	แวบูละ
15. ศูนย์ประชาสังคมจังหวัดยะลา	นายสมนีก	ระซัง
16. เครือข่ายวิฑูชุมชนมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้	นายมุฮัมมัด	บิลหะยีอาบูบากา
17. สมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย	นายอัตุลอาชีซ	ตาเดอินทร์
18. กลุ่มยี่อริงา	นายนครินทร์	สาและ
19. สมาคมประมงพื้นบ้านสายบุรี	นายदनยา	สะแลแม
20. กลุ่มชาภูน้ำ	นางซีตีมาเรียม	บินเย๊ะ

- |     |  |             |              |
|-----|--|-------------|--------------|
| 21. | สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา ม.มหิดล      | นายขอชาติ   | อาแว         |
| 22. | มูลนิธิสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา              |             |              |
| 23. | เครือข่ายชาวพุทธเพื่อสันติภาพ                | นายรักชาติ  | สุวรรณ       |
| 24. | ศูนย์ประสานงานช่วยเหลือเด็กกำพร้า จชต.       | นางเตชะวอ   | สาและ        |
| 25. | เครือข่ายอาสาสมัครยุติธรรมทางเลือก           | นางสาวบุษบา | ฉิมพลีกานนท์ |
| 26. | องค์กรภาคประชาชนเพื่อสันติและเศรษฐกิจพอเพียง | นายชานนท์   | จะหะมะ       |

#### แผนงาน

แผนงานที่ 1 เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

แผนงานที่ 2 เรื่อง การพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรภาคประชา

#### สังคม

แผนงานที่ 3 เรื่อง การเสริมสร้างความร่วมมือ กับภาควิชาการในการขับเคลื่อนขบวน

#### สันติภาพ

#### กิจกรรมและกลุ่มเป้าหมาย

แผนงานที่ 1 เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. การประชุมคณะกรรมการสภาประจำเดือน เพื่อรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ และเป็นพื้นที่กลางสำหรับการรายงานสถานการณ์สำคัญของพื้นที่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการรับเรื่องร้องเรียนจากสมาชิกหรือภาคประชาสังคมเพื่อร่วมหาทางออกต่อปัญหาาร่วมกัน

2. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (เชิงสถานการณ์/ประเด็น/เชิงพื้นที่)
3. จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและเวทีการสานเสวนากับภาครัฐ
4. เวทีจัดทำธรรมนูญสันติภาพในชุมชน (เวทีประชาเข้าใจ/ประวิจาร์ณ)
5. สมัชชาสันติภาพชายแดนใต้

แผนงานที่ 2 เรื่อง การพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรภาคประชาสังคม

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเนื้อหาการเรียนรู้ เรื่องกระบวนการสันติภาพสำหรับภาคประชาสังคม/ประชาชน
2. การพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน/ภาคประชาสังคม เพื่อการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพในชุมชน
3. การอบรม ความรู้ ทักษะ “กระบวนการสันติภาพสำหรับภาคประชาสังคม” ในกลุ่ม ต่อไปนี้
  - กลุ่มแกนนำเยาวชน
  - กลุ่ม 4 เสาหลัก (ผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่และผู้นำธรรมชาติ)
  - กลุ่มแกนนำองค์กรภาคประชาสังคม
4. การเผยแพร่ความรู้ เรื่องกระบวนการสันติภาพให้กับประชาชน ผ่านการรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ และสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ วิทยุชุมชน วิทยุกระแสหลัก สื่อสิ่งพิมพ์ และวิดีโอ เป็นต้น

## 5. การสรุปทเรียนการและการประเมินผล

### แผนงานที่ 3 เรื่อง การเสริมสร้างความร่วมมือ กับภาควิชาการในการขับเคลื่อนขบวนสันติภาพ

1. การประชุมภาคีความร่วมมือกับภาควิชาการในพื้นที่เพื่อจัดทำข้อตกลงร่วมในการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้
2. จัดสัมมนาทางวิชาการร่วมกับสถาบันทางวิชาการทั้งในและนอกพื้นที่ เรื่อง ภาคประชาสังคมกับการขับเคลื่อนเพื่อหนุนเสริมกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้
3. เวทีสานเสวนา ๓ ภาคส่วน (นักวิชาการ ภาครัฐ และภาคประชาสังคม) เรื่องบทบาทและการหนุนเสริมกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้ ในระดับ 3 จังหวัดชายแดนใต้และรายจังหวัด (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา)
4. เวทีสานเสวนานอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้